

MEDNARODNI MUZEJSKI SVET
SLOVENSKI ODBOR
SLOVENE NATIONAL COMMITTEE
COMITE NATIONAL SLOVENE

POROČILO 2010-2012

Naziv	Društvo ICOM – Mednarodni muzejski svet – slovenski odbor
Naslov (sedež)	Prešernova ulica 17, 3000 Celje
Predsednica	mag. Tanja Roženbergar Šega
Podpredsednica	mag. Estera Cerar
Število članov	130
Spletna stran	www.slovenia.icom.museum
Elektronski naslov	icom.slovenija@mnzc.si
Kontaktna telefonska številka	03 / 428 64 10

Organizacija in izvedba izobraževalnih vsebin

Strokovno delo in razvoj 2010, 2011, 2012

Slovenski odbor ICOM sledi globalni viziji ICOM-a – *za svet, kjer je pomen kulturne dediščine univerzalno spoštovan*. V tem kontekstu, v okviru načrtovanega programa in v kontekstu sodobnih vprašanj, ki pestijo muzeje po svetu in pri nas, se je slovenski ICOM lotil in izpeljal načrtovane vsebinske sklope svojega programa za obdobje 2010-2012. Rezultati dela ICOM Slovenija in njegovih članov (njihove reference v svetu) kažejo na kontinuiran napredek in razvoj, kar prispeva k popularnosti naših muzejskih strokovnjakov in stroke v svetu

Slovenski odbor ICOM se zavzema za implementacijo mednarodno postavljenih standardov, vrednot in pravil muzejskega dela in spodbuja izpolnitev priporočil in strategije ICOM-a. Ukvarja se s pospeševanjem mednarodnih stikov na muzejskem področju, usposabljanjem muzejskih kadrov ter izobraževanjem skozi posredovanje mednarodnih smernic, idej, izhodišč in znanj za delo v muzejih. Spodbuja strokovno razpravo in izobraževanje o evropskih in svetovnih aktualnih temah kot npr. socialne vidike in povezovanja s skupnostmi, medkulturni dialog, kreativnost, trajnostni razvoj.

Februarja 2011 so potekale volitve (po izteku mandata) in je slovenski ICOM dobil **ново predsedstvo: predsednico mag. Tanjo Roženbergar Šega, podpredsednico mag. Estero Cerar, nove člane izvršnega odbora: Jernejo Batič, Ireno Marušič, dr. Vereno Vidrih Perko, nove člane nadzornega odbora: dr. Oresta Jarha, mag. Jano Šubic Prislan, mag. Simono Tripkovič in nove člane etnične komisije: Mirjano Koren ter dr. Andreja Smrekarja. Novo predsedstvo je začelo delovati marca 2011. Nov sedež odbora je Prešernova 17, 3000 Celje.**

Pripravil in izvedel je **postopek prijave na programski poziv 2010 - 2012** (jan 2010) in **pripravil prijave na programske pozive MK za 2010, 2011 in 2012. Opravil je interne razpise za mednarodne udeležbe na konferencah (2010, 2011, 2012)** ter skliceval komisije. Skliceval je seje odbora (IO) in organiziral več sestankov s sodelavci na projektih. Koordiniral je vse dejavnosti ter intenzivno komuniciral z različni mednarodnimi odbori, predvsem s sedežem ICOM-a v Parizu (glede nove politike članarin, volilnih predstavnikov Slovenije, strategije za naprej) ter z drugimi soudeleženi pri programu.

V toku let smo sledili udeležbam članov na ICOM konferencah – v skladu s sklepi komisije za dodeljevanje sredstev ter organizirali več sestankov s sodelavci na projektih. **Vse udeležbe so bile predstavljene na posebnih kolokvijih ob koncu leta (2010, 2011, 2012).**

Slovenski odbor ICOM je sledil, strokovno predstavil in populariziral **izbrane ICOM-ove teme** za leto 2010, 2011 in 2012, ki se posebej izrazijo ob **Mednarodnem muzejskem dnevu (18. maj).**

Izvedel je postopek pregleda in obnavljanja članstva, **pridobil nove člane.**

Novi člani v obdobju 2010-2012 so:

1. Kaja Antlejš, študentka (2010)

2. Maja Oven Stanič, NMS (2010)
3. Nina Mertik, (2010)
4. Samo Sankovič, Pomurski muzej Murska Sobota (2010)
5. Marija Terpin, Mestni muzej Idrija (2010)
6. Rajka Bračun Sova, študentka (2010)
7. Sebastjan Weber, MNZC (2010)
8. Hana Gaber, študentka (2011)
9. Nataša Jerina Grom, SVAMZ (2011)
10. Jana Mlakar, Loški muzej (2011)
11. Loški muzej – institucionalno članstvo (2011)
12. SVAMZ – institucionalno članstvo (2012)
13. Jure Volčjak, ARS (2012)
14. Maja Marinkovska, Pilonova galerija (2012)
15. Tanja Cigoj, Pilonova galerija (2012)
16. Jožica Trateški, MNZC (2012)
17. Andreja Rakovec, UGM (2012)
18. Tine Kernc, Inštitut Ivan Michler (2012)
19. Jure Kusetič, Inštitut Ivan Michler (2012)
20. Marija Brus, MIZKŠ, Direktorat za kulturno dediščino (2012)
21. Aleksandra Nestorovič, Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož (2012)
22. Yasmin Martin Vodopivec, MGLC (2012)
23. Jana Babšek, Tržiški muzej (2012)
24. Metka Dariš, Slovenska kinoteka (2012)
25. Dijana Cerovski, študentka
26. Lena Jevnik, MOL
27. Ajda Purger, NMS

Slovenski odbor ICOM je sodeloval tudi na **prvem mladinskem forumu UNESCO za JV Evropo**, ki je potekal od 22. do 24. maja 2011 na Hrvaškem in v Sloveniji. Naslov foruma je bil 'World Heritage education: Networking for a Better Common Future', udeležili so se ga učenci iz 11 držav: Albanije, BiH, Bolgarije, Hrvaške, Cipra, Makedonije, Moldavije, Romunije, Črne gore, Slovenije in Srbije. Predstavniki ICOM-a smo sodelovali pri izvedbi delavnice na temo Komunikacije v muzeju in na področju dediščine, ki je bila izvedena 24. maja v Lipici. Delavnice so se udeležile predsednica mag. Tanja Roženberger Šega, Marija Skočir in Irena Marušič.

V letu 2011 je ICOM Slovenija podprl izvedbo druge faze projekta **Konservatorska-restavratorska terminologija, 2. del projekta, slovar – priprava**, ki poteka pri nas na pobudo in pod vodstvom mag. Jane Šubic Prisljan, članice ICOM-CC, (delovna skupina za konservacijo stekla in keramike). Projekt je sestavljen iz dveh delov. Prvi del je bil realiziran spomladi 2010 (predstavljen na tiskovni konferenci 16. maja 2010). t.j. izid in objava deklaracije v slovenskem prevodu o novi konservatorsko-restavratorski terminologiji, ki je bila sprejeta septembra 2008 na konferenci ICOM-CC v New Delhiju. Drugi del projekta pa je izdelava (prevod) Konservatorsko-restavratorskega slovarja (Conservation Dictionary), ki ga je pripravil ICOM-CC in je že bil preveden v več tujih jezikov. Gre za slovar, ki vsebuje preko 2000 pojmov (gesel) s področja konzerviranja in restavriranja, ki bo preveden in prilagojen naši praksi.

Predsednica ICOM-a je sodelovala na konferenci **Najboljši v dediščini v Dubrovniku 2012**, kjer je predstavila Novice 2012 in na **zborovanjih Slovenskega muzejskega društva**, ki so potekala na Jesenicah v letu 2011 in oktobra 2012 v Mariboru in poudarila pomen delovanja ICOM-a, razsežnosti aktualne teme, nujnost vzajemnega sodelovanja na polju dediščine ter pomen etike muzejskega profesionalnega dela. Prav tako se je udeležila mednarodnega simpozija **Komu pripada zgodovina** (oktober 2012, Maribor), ki ga je v okviru evropskega projekta pripravila Museumsakademie iz Gradca in navezala ponovne stike s to izobraževalno institucijo.

Organizirane so bile različne **strokovne predstavitve** za strokovno in širšo javnost, oz. za medije (tiskovne konference).

Redno so bile izdane e-novice za člane ICOM Slovenija, bilten ICOM News in posebna publikacija, ki je izšla ob 20-letnici ICOM Slovenija.

Tiskana edicija 20 let ICOM Slovenija, februar 2012: pomemben dosežek je izdaja **posebne edicije ob 20-letnici ICOM Slovenija**, ki je bila predstavljena na posebni novinarski konferenci ter razposlana vsem članom društva. Cilj publikacije je kritična analiza dvajsetletnega dela in rezultatov in oblikovanje strategije za prihodnje:

- Slovenski odbor ICOM je bil ustanovljen jeseni leta 1991 in uradno sprejet v mednarodno organizacijo po 16. generalni konferenci v Quebecu septembra 1992, kar je takrat pomenilo izjemen podvig – korak v svet in pridobitev za napredek slovenskih muzejev in muzejske stroke. To pomembno dejanje se je odvijalo v času, ko se je začela pisati novejša zgodovina Slovenije in njene suverenosti. Poleg Slovenskega muzejskega društva, ki je praznovalo visoki jubilej 170 let leta 2009, smo dobili novo muzejsko društvo z mednarodnim predznakom in se tako vpisali na globalni seznam več kot sto sedemintridesetih držav sveta, članic Mednarodnega muzejskega sveta.
- V preteklih dvajsetih letih so bila skupna prizadevanja slovenskih članov ICOM-a usmerjena predvsem v soočanje in odziv na vse velike in nagle svetovne spremembe. Svetovna paradigma, ki je danes prisotna povsod, izkazuje nujnost po temeljni participaciji muzejev in drugih kulturnih ustanov pri ozaveščanju o človeških vrednotah. V tem duhu so se člani Slovenskega odbora ICOM-a medsebojno povezovali in tkali mednarodno mrežo. Vzporedno so skupaj uveljavljali mednarodne muzejske standarde, jih posredovali skozi strokovne razprave, se nanje odzivali in skupaj utrjevali družbeni pomen dediščine in vloge muzejev.
- Jubilejna publikacija skozi prispevke dosedanjih predsednikov Slovenskega odbora ICOM-a predstavlja zgodovinski oris dogodkov, razvojno pot slovenskega ICOM-a in soočanja z aktualnimi temami in vprašanji varstva kulturne dediščine in muzejev tekom minulih dveh desetletij.
- Publikacija je namenjena vsem, ki gledajo na dediščino in na muzeje s stališča individualne in skupinske odgovornosti, služila naj bi kot ena mnogoterih spodbud za razmislek muzejem in muzealcem pri iskanju novih vzorcev za prilagajanje današnjemu času na temelju povezovanja dediščine z ljudmi za prispevek k boljšemu svetu.

Projekti – izobraževanje:

1. delavnica **Analiza: Ocena tveganj za muzejske zbirke** (2010)

Vodili sta jo mag. Estera Cerar in mag. Janja Šubic Prisljan. Bila je uspešna z več kot 40 udeleženci - muzejskih kustosi in konservatorji (2010).

Slovenski odbor ICOM je s to delavnico nadaljeval z izvedbo akcijskega plana v svojem okolju s programa MEP (Museums Emergency Program), ki poteka v okviru večletnega projekta ICOM SEE o revitalizaciji in zaščiti kulturne dediščine v regije JV Evrope. Začel se je leta 2007 z delavnicami TIEM (*Celovito muzejsko upravljanje v nujnih primerih*). Projekt spodbuja usposabljanje muzejskih profesionalcev na področju strokovnega razvoja in izobraževanja v primerih ogrožene dediščine ter tveganj za muzejske zbirke.

2. seminar: **Za odgovorno prihodnost muzejev: ločevanje odpadkov in varčevanje z energijo** (2010)

Cilj seminarja (voditeljica Jerneja Batič) je bil opozoriti muzeje, da je obravnava vseh vprašanj, ki zadevajo trajnostni razvoj, vključno z ekološkimi problemi (onesnaženo okolje, energetski viri, itd.) nujna tudi za muzeje.

Seminar s sicer malim številom udeležencev (vabljeni predavatelji: *Jože Gregorčič*, podjetje SNAGA; mag. *Janez Kopač*, direktor Direktorata za energijo, *Žiga Lesar*, podjetje General) je potrdil aktualnost teh problemov. Slovenski ICOM ga je izvedel na lastno pobudo, ne glede na mnenje in oceno programske Komisije MK, saj gre za poznavanje nekaterih bistvenih vprašanj in svetovnih trendov povezanih z ekološko in družbeno odgovornostjo muzejev oz. vsega človeštva. Prav ta seminar je bil v svetovnem merilu in poročilu 2010 krovnega ICOM-a še posebej izpostavljen in pohvaljen. Glede na učinkovito rabo energije so bili predstavljeni ukrepi in možnosti sofinanciranja za izboljšanje energetske učinkovitosti v javnih ustanovah in ključni koraki pri prenovi stavb za zagotovitev učinkovite rabe energije ter izkušnje na primeru.

3. Referenčni okvir za muzejske poklice (2010)

Zaključki projekta Evropski referenčni okvir in predlog za izobraževanje muzejskih kadrov
Projektna ekspertna skupina v sestavi *Andreja Rihter*, *Verena Perko*, *Mojca Jenko* in *Nina Zdravič Polič* je septembra 2010 zaključila projekt (začel se je 2009) in izdelala predlog priporočil oz. predlogov, ki so nastali tekom preučevanja projekta *Evropski referenčni okvir za muzejske poklice*, oz. prenosa reference projekta v lastno okolje. Predlog se sestoji iz treh delov na področju usposabljanja in izobraževanja muzejskih kadrov: 1. za kandidate za strokovni izpit in pripravnike; 2. napredovanje in 3. preverjanje znanja za napredovanje. Predlog je bil posredovan na Ministrstvo za kulturo in Komisiji za muzejske nazive.

4. delavnica **Poklicni razvoj: Muzeji in javnost** (2011)

Delavnico sta vodili doc.dr. Verena Vidrih Perko in dr. Marjeta Mikuž, izpeljana je bil 11. aprila v prostorih Slovenskega etnografskega muzeja. Bila je izredno uspešna, odmevna, udeležilo se je 31 slušateljev.

Slovenski odbor ICOM z delavnico Muzeji za javnost prispeva k izobraževanju na področju muzeologije in odpiranju novih diskurzov. Muzeološko izobraževanje je treba okrepiti, poudarja ICOM, in v sprejetih resolucijah (št. 8 – 10) v Šanghaju 2010, ponovno izpostavlja in poziva muzeje po svetu, da vključujejo usposabljanje za zaposlene v muzejih v vse svoje strateške in operativne načrte. V slovenskih muzejih je poznavanje sodobne muzeologije še vedno pomanjkljivo. Posledično se muzeji odzivajo na potrebe sodobne družbe stihijsko in se med seboj ne povezujejo dovolj.

Delavnica je obravnavala osnovna muzeološka vprašanja, ki zadevajo javnost (public) - uporabnike muzeja (obiskovalce) in izpostavljajo dejstva, ki jih celo ICOM-ova definicija muzeja (že iz l. 1974) vsebuje ("muzej je ustanova v službi družbe in njenega razvoja"). Koncept socialnih ciljev za muzeje postaja vedno bolj aktualen v globalni družbi, družbena vloga muzejev in njihove naloge do človeka so poudarjene; človeka postavlja v sam center muzejskega dialoga z okolico in skupnostmi.

Delavnica je obsegala dva sklopa. Prvi je bil posvečen muzeološki temi o vlogi muzeja v sodobni družbi in o muzejskem predmetu kot nosilcu različnih pomenov, drugi sklop pa je govoril o muzejski zakonodaji, evalvaciji in standardizaciji premične kulturne dediščine. Zaključni del delavnice je bil posvečen predstavitvi pravne ureditve v novem zakonu o kulturni dediščini in kompetenc muzejev nasproti javnosti.

Teme so bile:

- Odgovornost muzejev do družbe in javnosti (doc. dr. Verena Perko)
- Muzejska zakonodaja pred prenovo (dr. Marjeta Mikuž)
- Muzejski predmet kot nosilec sporočil (doc. dr. Verena Perko)
- Standardizacija in evalvacija v muzejih (dr. Marjeta Mikuž)

Cilji delavnice: Širiti osnovno muzeološko znanje med zaposlenimi v muzejih z namenom pospeševanja senzibilnosti muzejev za družbena vprašanja, pospeševati izobraževanje bodočih in obstoječih muzejskih kadrov, povečati strokovnost in kakovost muzejskega dela, prepoznavanje mednarodnih priložnosti in novih imperativov.

5. posvet **Muzeji med kolektivnim, individualnim in zgodovinskim spominom** (2011)

Posvet Muzeji med kolektivnim, individualnim in zgodovinskim spominom smo umestili v okvir Poletne šole muzeologije Piran. Slednja poteza je bila smiselna, saj slovenski odbor ICOM že več let sodeluje v tem projektu s svojim mednarodnim modulom, prav tako je celotna vsebina programa vedno uglašena z letno temo ICOMa. V posvetu smo odstrli dileme, razlike in razumevanja zgodovinskega spomina (dr. Tone Kregar), načine in oblike zbiranja spomina in njegovega dokumentiranja ter hranjenja (dr. Bettina Habsburg Lothringen) in segmente ujetega spomina v nepremični dediščini, arheologiji in arhitekturi (Inštitut za sredozemske študije).

6. Kolokvij Muzeji in spomin, Celje, 14.12.2011

V mesecu decembru je aktivno delo na področju izobraževanja zaokročil kolokvij Muzeji in spomin, na katerem so bila širši strokovni javnosti predstavljena nova znanja, razmišljanja, soočanja ter usmeritve, ki so jih z udeležbo na mednarodnih konferencah ICOM prepoznali udeleženci konferenc. (več v poglavju Mednarodna dejavnost). Udeležilo se ga je 26 strokovnjakov.

7. Kolokvij Muzeji v svetu sprememb, Ljubljana, 12.12.2012

Kolokvij Muzeji v svetu globalnih sprememb je predstavljal nova znanja, razmišljanja, soočanja ter usmeritve, ki so jih z udeležbo na mednarodnih konferencah ICOM prepoznali udeleženci konferenc. Vsebinski poudarki izhajajo predvsem iz sodobnih imperativov, ki jih pred muzejsko stroko postavlja sodobna družba, tako v okviru zbiralnih strategij (comcol), vključevanja predmetov potrošniške družbe, novih muzejskih projektov iz celega sveta ter etike muzejskega dela.

Temo Muzeji v svetu sprememb so dopolnjevale tudi delavnice skozi celo leto 2012, ki jih je vodila ddr. Verena Perko iz Gorenjskega muzeja Kranj. Projekt je del širše zastavljenega projekta, katerega produkt bo tudi izdaja knjige dr. Perkove. ICOM Slovenija, katerega naloga je tudi podpora izobraževanj na področju kulturne dediščine in muzeologije, je tako s podporo pri izvedbi delavnic prispeval tudi k izdaji knjige.

Izvedena so bila izobraževanja v obliki predavanj in delavnic s področja muzeologije in interpretacije kulturne dediščine. V sklopu interpretacije kulturne dediščine so bila izvedena tudi srečanja s predstavitvijo teoretičnih izhodišč za pomen kulturne dediščine v današnji družbi s posebnim poudarkom na temelju ohranjanja in vključevanja v življenje lokalne javnosti. Z vidika javnosti pa je bil poseben poudarek namenjen vključevanju v skupne projekte širjenja dediščinskega znanja in upravljanju dediščine. Tretji način uveljavljanja sodobnega muzeološkega znanja je potekal v obliki svetovanja in kratkih izobraževanj v skupini za pripravo muzeja in muzejskih zbirk. Četrti način je bil izveden v obliki strokovnih ekskurzij in ogledov arheoloških parkov ter spomenikov ali sodobnih muzejskih zbirk.

Cilj opravljenega dela je bil širiti poznavanje muzeološke teorije in prepoznavanje potreb sodobne muzejske publike med zaposlenimi v slovenskih muzejih. Delo z javnostjo je potekalo v manjših skupinah zainteresirane javnosti, ki se vključuje v projekte varovanja, prezentacije ali komunikacije kulturne dediščine.

V letu 2012 je bilo opravljenih 12 predavanj, delavnic in ekskurzij z ogledi najdišč ter muzejev. V sklopu aktivnosti je bilo pripravljeno gradivo s strokovnimi teksti in power point prezentacijami za udeležence.

1. Čemu ali komu služijo muzeji? Škofjeloški muzej, predavanje za zaposlene, 14. februar 2012
2. Muzeji in muzejska publika? Črnomelj, skupina za pripravo muzejske zbirke, 16. marec 2012
3. Kako pripraviti kandidaturo dediščinskega sklopa za UNESCO: primer Idrije (organizacija srečanja skupine heritologov v Idriji, sodelovanje muzejskega strokovnjaka in predstavnika MZK), 30. marec, 2012
4. Strokovna ekskurzija z obiskom muzejskih zbirk kot temeljnih identitetnih točk, Trst, 11. junij 2012
5. Kako predstavljamo arheološko dediščino v muzejih, odprtje razstave Koroški muzej v Slovenj Gradcu, 20. maj 2012

6. Kako predstavljamo arheološko dediščino v javnosti? Enourna oddaja na Radiu Slovenija, 30. avgust 2012
7. Dediščina, muzeji in identiteta lokalne skupnosti, predavanje za javnost, Bled, 6. september 2012
8. Dediščina, muzeji in identiteta lokalne skupnosti, predavanje za javnost, Sežana, 8. oktober 2012
9. Dediščina, muzeji in identiteta lokalne skupnosti, predavanje za javnost, ogled arheološkega najdišča s predavanjem, Rodik, 22. oktober 2012
10. To whom belong archaeology? Mednarodna konferenca za muzejske strokovnjake, Maribor, 5. oktober 2012
11. Organizacija in izvedba strokovne ekskurzije z vodstvom po arheoloških parkih in spomenikih s primeri sodobno prezentiranih muzejskih zbirk za muzejske strokovnjake in zainteresirano javnost, Rim, 18.-21. oktobra 2012
12. Ali sploh potrebujemo arheologijo? Predavanje na konferenci v Mestnem muzeju v Ljubljani za strokovnjake s področja upravljanja arheološke dediščine, 23. oktober 2012
13. Čemu ali komu služijo muzeji? Pokrajinski muzej Ptuj, predavanje za zaposlene, 29. oktober 2012 (še ni izvedeno)
14. Muzeji in muzejska publika? predavanje za zaposlene, 29. oktober 2012

Mednarodna dejavnost in udeležba na mednarodnih konferencah

Generalna konferenca ICOM, november 2010, Shanghai in vzporedne konference ICOM Mednarodnih komitejev in regionalnih alians na Kitajskem

Slovenski ICOM je finančno podprl udeležbo (kotizacijo in / ali potne stroške in bivanje) 9 prijavljenim kandidatom - slovenskim muzealcem in članom ICOM-a, ki so se kot aktivni udeleženci s prispevkom ali kot funkcionarji udeležili **Generalne konference v Šanghaju** (7. - 12. november 2010) na osrednjo temo **Muzeji za socialno harmonijo**, ki je poudarjala, da so med glavnimi prihodnjimi izzivi po celem svetu okolje, kultura, gospodarski in socialni trajnostni razvoj. Iz tega sledi, da je naloga muzejev v 21. stoletju delovati kot posredniki pri teh preobrazbah s spodbujanjem socialne harmonije in zaznavanja potreb družbe.

Sočasno z generalno konferenco so potekala konference mednarodnih odborov ter regionalnih alians ICOM-a, muzejski sejem in konferenca ICOM Europe pred tem.

Poleg tega, je to bil čas volitev novega vodstva - predsednika in članov v Advisory Committee in Executive Councila ICOM. (Slovenski ICOM je imel pet volilnih članov oz. glasov). Volitve so potekale tudi za nove funkcionarje v Izvršne odbore Mednarodnih komitejev. Gre za pomembno leto, ko se je krojila usoda ICOM-a in neposredno muzejska strategija za prihodnost dediščine na svetovni ravni, zato je bila prisotnost slovenske udeležbe za našo državo velikega pomena, kot tudi dejstvo, da je med nominiranimi člani in udeleženci bil **Ralf Čepлак Mencin**, član IO ICOM ICME, ki se je potegoval na volitvah za mesto člana Executive Councila ICOM, katerega udeležbo na konferenci in volitvah je Slovenski odbor podprl in financiral. Drugi udeleženci so bili: **Nina Zdravič Polič**, predsednica ICOM Slovenija, funkcionarka v ICOM Advisory Committee, podpredsednica ICOM-MPR, aktivna udeležba s predavanjem na ICOM Europe konferenci (tema predavanja: A Dialogue with Chinese Cultures – na primeru Slovenskega etnografskega muzeja) volilna članica, članica predsedstva ICOM SEE, članica predsedstva CEICOM; **Janja Rebolj**, aktivna članica izvršnega odbora (IO) oz. predsedstva ICOM Europe in volilna članica; **Jerneja Batič**, podpredsednica ICOM Slovenija, volilna članica; **Mirjana Koren**, volilna članica; **Metka Fujs**, aktivna članica IO ICOM ICR (regionalni muzeji); **Irena Žmuc**, predavanje v okviru paralelne konference ICOM ICR (regionalni muzeji), nominirana članica za volitve v novi IO; **Tanja Roženberger Šega**, volilna članica, aktivna v ICOM ICME (etnografski muzeji); **Verena Perko**, muzeološko predavanje na temo stalne razstave Gorenjskega muzeja v okviru konference ICOM Europe.

Mednarodno sodelovanje in individualne udeležbe članov ICOM 2010-2012

Področje mednarodnega sodelovanja je zelo pomembno za krepitev mednarodnih odnosov, nove projekte, nova partnerstva, nove izkušnje - pridobivanje novih znanj o razvoju stroke na posameznih področjih in prenos v svoje okolje; seznanjanje mednarodne javnosti s

slovenskimi projekti, vpetost slovenskih muzejskih strokovnjakov in muzejev v svet, edukacije, spodbujanje mednarodne strokovne razprave in kulturnega dialoga; vzpostavitev skupnih forumov, mrežnega sodelovanja in promocije.

2010:

- Natalija Milanović (Arhitekturni muzej) ICOM – DEMHIST, april, Brno, Češka, na temo Umetnosti in politike v hišah 20. stoletja
- Branko Šuštar (Šolski muzej) ICOFOM konferenca, maj, St. Petersburg, Rusija na temo Muzeologija - muzejski študij v 21. stol.: Izhodišča za študij in učenje;
- Jože Rataj, član IO GLASS, konferenca ICOM-GLASS, september, Helsinki,
- Maja Lozar Štamcar, konferenca ICOM-ICTAD, september, Rotterdam, predavanje Slovenski oblikovalci v petdesetih letih.
- Jana Šubic Prislán, članica IO delovne skupine za konservacijo stekla in keramike ICOM-CC, udeležba s predavanjem oz. poster predstavitev (Old repairs and restoration of ceramics), oktober, Corning, NY
- Lea Kužnik je namesto udeležbe na konferenci Inclusive Museums, julij, Istanbul izdala svoj referat v knjigi povzetkov konference na temo Cultural heritage - the best teacher.

2011:

- Letna konferenca CIMUSET, 6. - 10. junij 2011, Brno, Češka, Orest Jarh
- Letna konferenca ICR, 22. - 28. avgust 2011, Kristiansand, Norveška, Metka Fujs
- Letna konferenca CIDOC, 4. - 10. september 2011, Sibiu, Romunija, Maja Oven Stanič
- Letna konferenca CECA, 16. - 21. september 2011, Zagreb, Hrvaška, Rajka Bračun Sova in Andreja Rihter
- Konferenca ICOM-CC, 19. - 23. september 2011, Lizbona, Portugalska, Jana Šubic Prislán
- Letna konferenca The best in heritage, 22. - 24. september, Dubrovnik, Hrvaška, Nataša Kolar in Nina Zdravič Polič
- Letna konferenca ICDAD, 5. - 8. oktober 2011, Istanbul, Turčija, Maja Lozar Štamcar
- Letna konferenca ICOFOM, 22. - 26. oktober 2011, Taipei, Taiwan, dr. Verena Vidrih Perko
- Letna konferenca ICEE, 23. - 26. oktober 2011, Berlin, Nemčija, dr. Mateja Kos
- Letna konferenca COMCOL, 31. oktober - 3. november 2011, Berlin, Nemčija, mag. Tanja Roženberger Šega

2012:

- Konferenca ICOM GLASS, New York, ZDA, 4. junij 2012, dr. Mateja Kos
- CILJ: seznanjanje z najnovejšimi dogajanjem v stroki
- Konferenca CIMUSET, Tempere in Helsinki, Finska, 27. avgust – 1. september, Estera Cerar in Irena Marušič
- CILJ: novi pogledi in pristop v razmerju med muzeji znanosti in tehnike in znanstvenimi centri ter nove perspektive v raziskovanju zgodovine tehnike in znanosti, sodelovanje z znanstveno tehničnimi muzeji
- Konferenca ICOM MPR, Palermo, Italija, 9. – 12. september, Nina Zdravič Polič
- CILJ: seznanitev z zadnjimi trendi, izmenjava izkušenj, aktivno sodelovanje v okviru MPR pri moderiranju programa
- Konferenca ICTOP, Amsterdam, Nizozemska, 12. – 16. september, mag. Andreja Rihter (podpredsednica)
- CILJ: predstavitev načina in oblike treninga za kuratorje in študente, seminarje dediščine in delavnice kot priprave na strokovni izpit; priprava Generalne konference Rio 2013
- Konferenca THE BEST IN HERITAGE, Dubrovnik, Hrvaška, 27. – 29. september 2012, dr. Breda Čebulj Sajko
- CILJ: udeležba na predstavitev najuspešnejših muzejev, restavratorskih, konservatorskih ter arhitekturnih projektov na področju ohranjanja svetovne kulturne dediščine
- Konferenca ICOM COMCOL, Capetown, JAR, 2. – 12. november 2012, mag. Tanja

Roženberger Šega (zakladnica) in dr. Tone Kregar

- CILJ: izmenjava znanj in aktivna predstavitev z referatom
- Konferenca ICOFOM, Tunis, Tunizija, 2. – 4. november 2012, dr. Verena Vidrih Perko
- CILJ: pridobiti vpogled v razvoj muzeologije kot samostojne znanosti, prispevati k razvoju muzejev doma in po svetu, primerjati stanje v Sloveniji in drugod
- Povezovanje z ICOM Švica, Zürich, Švica, december 2012, Elizabeta Petruša Štrukelj
- CILJ: vzpostavitev sodelovanja z ICOM Švica z namenom izmenjave izkušenj na področjih muzeologije in muzeografije

Srečanje svetovalnega odbora ICOM, Pariz, junij 2010, 2011, 2012 (generalna skupščina in sestanek)

Generalna skupščina in posvetovalni odbor ICOM-a, kot osnovna organa organizacije, zasedata enkrat letno v Parizu, v začetku meseca junija. Generalno skupščino sestavljajo vsi predsedniki nacionalnih komitejev ter predsedniki strokovnih komitejev ter pridruženih članic. Srečanje Svetovalnega odbora ICOM je neka vrsta parlamenta, kjer se enkrat letno skupaj zbere celotna svetovna skupnost odgovorna za dediščino. Prisotnost nacionalnih držav je potrebna, saj je to forum, kjer se oblikujejo bistvena priporočila ICOM-a za delo; kjer se vzpostavlja dialog in diskusija o temeljnih vprašanih varstva kulturne in naravne dediščine za prihodnost in o nalogah muzejev. V letu 2011 je bilo srečanje ključnega pomena, ker gre za prvo skupščino novo izvoljenih funkcionarjev in novega predsednika ICOM-a, za oblikovanje in razpravo o novi triletni strategiji ICOM-a in njegovi viziji za prihodnost (2011 - 2013), dopolnitev nekaterih resolucij (npr. 13) sprejetih v Šanghaju novembra 2010.

Poleg zasedanj osnovnih organov potekajo tudi sestanki različnih strokovnih komitejev. Janja Rebolj se je kot članica predsedstva odbora udeležila sestanka ICOM Europe (2011).

Mednarodni modul Poletne šole muzeologije:

- **Piran 2010, 27. - 30. maj, 2010** z gostujočim vabljenim predavateljem iz Anglije-Xerxes Mazdo iz British Museum

Glavna tema mednarodnega modula (28. maj) je bila ICOM-ova tema leta 2010 **Muzeji za socialno harmonijo**. Uvodno predavanje je imela takratna predsednica Slovenskega ICOM-a Nina Zdravič Polič, ki je najprej argumentirala temo z vidika ICOM-a, muzejev in današnjega časa ter zaokrožila s predstavitev muzejskega prispevka k socialni harmoniji na primeru Slovenskega etnografskega muzeja, podprtih s kratko filmsko animacijo.

- **Piran 2011, 2. – 5. junij 2011** z gostujočo vabljeno predavateljico dr. Bettino Habsburg-Lotringen iz Museumsakademie Joanneum

Glavna tema mednarodnega modula je bila ICOM-ova tema leta 2011 **Muzeji in spomin**. Uvodno predavanje je imela predsednica slovenskega ICOM-a mag. Tanja Roženberger Šega, ki je najprej argumentirala temo z vidika ICOM-a, muzejev in današnjega časa ter zaokrožila s predstavitev muzejskega prispevka k temi na primeru Muzeja novejšje zgodovine Celje, podprtih s kratko filmsko animacijo. Gostja iz tujine je predstavila dinamično in inovativno delo Universal muzeja Joanneum, še posebno na področju zbiranja spominov in življenjskih zgodb, prav tako poudarila pomen dokumentiranja dediščine potrošniške družbe 21. stoletja. Ob predavanju so slušatelji lahko mednarodno kontekstuirali predstavljeno vsebino muzeji in spomin.

- **Piran 2012, 5. – 10. junij 2012**

V predavanju, ki ga je imela predsednica ICOM Slovenija mag. Tanja Roženberger Šega, se je predstavila ICOM-ova tema za leto 2012 **Muzeji v svetu globalnih sprememb** ter organizacija ICOM in njeno delovanje. Vsi udeleženci so prejeli ICOM News ter brošuro 20 let ICOM Slovenija.

Obisk mednarodnih modulov je velik, poleg rednih udeležencev poletne šole je mednarodni modul obiskalo še več kot 20 drugih slušateljev iz muzejev in izobraževalnih ustanov.

Evropska povezovanja med regijami:

ICOM SEE

Slovenski ICOM že od leta 2006 sodeluje kot partner z ICOM SEE, ki je ključni povezovalni

instrument na tem področju.

2010: Zaključna delavnica ICOM SEE Aplikacija: Ocena tveganja za muzejske zbirke: 25. – 29. maj 2010, Sofija, Bolgarija, v organizaciji ICOM SEE, Centralnega Instituta za konservacijo Beograd in ICOM Bolgarija. Potekala je v Muzeju zemlje in človeka kot zadnja aplikativna delavnica na temo ocene tveganj za muzejske zbirke. Slovenski ICOM sta zastopali mag. *Estera Cerar* in mag. *Jana Šubic Prislan*, ki se že ves čas usposabljata v okviru tega programa. Na delavnici je bilo 11 udeležencev iz 6 držav. V letu 2010 je poleg delavnice v Sofiji (maja) COM SEE organiziral še **srečanje predsedstva ICOM SEE**, 12. oktober 2010, Gornja Stubica, Hrvaška. Na srečanju je bil oblikovan prvi koncept za 2. regionalno konferenco ICOM SEE in drugi cilji za delo ICOM SEE za naprej, katere predsedstvo se je uradno sestalo še enkrat v Beogradu januarja 2011 zaradi sestave programa konference in drugih zadolžitvev. Srečanja v Stubici sta se udeležili takratna predsednica slovenskega ICOM-a in članica predsedstva ICOM SEE *Nina Zdravič Polič* in *Estera Cerar*, ki se je v okviru ICOM SEE delavnic usposabljala (poleg *Irene Marušič* in *Jane Šubic Prislan*) na področju Ocene tveganj za muzejske zbirke in izvaja izobraževanja za slov. muzealce na tem področju pri nas. *E. Cerar* je postala po odhodu *dr. Dragana Matića* druga predstavnik slovenskega ICOM-a v predsedstvu ICOM SEE in bo v tej vlogi in na področju izobraževanja slov. muzealcev aktivno delovala naprej (v sodelovanju z *Jano Šubic Prislan*).

2011: *Nina Zdravič Polič* se je v letu 2011 udeležila **mednarodnega sestanka** v Beogradu kot takratna predsednica ICOM Slovenija in članica predsedstva ICOM SEE (regionalna aliansa za JV Evropo), ki se je odvijal v Centralnem inštitutu Srbije za konzervacijo, na temo priprav znanstvene regionalne konference. Na sestanku so bili prisotni predstavniki sedmih držav regije. Sestanek je bil odlično pripravljen, pregledanih je bilo 10 tematskih sklopov predlogov za program konference. Slovenija je bila zastopana v znanstvenem odboru (*dr. Jedert Vodopivec* in *dr. Verena Perko*) ter v programskem in organizacijskem odboru (*Nina Zdravič Polič*)

2012: Od 20.- 21. aprila je v Skopju potekal **sestanek predsedstva ICOM SEE**, ki se ga je udeležila podpredsednica *Nina Zdravič*, na njem pa so dorekli končni program konference.

Druga Regionalna konferenca ICOM SEE, je potekala v Nišu, od 23. do 26. maja 2012, na temo rizika v upravljanju kulturne dediščine. Udeležilo se jo je 100 udeležencev, iz Slovenije *Tanja Roženberger Šega*, *Nina Zdravič Polič*, *Verena Perko* in *Jedert Vodopivec*. Vse so imele aktivno udeležbo s predstavitvijo referatov. Udeleženske so podale zaključke, ki bi učinkovali na nacionalnem nivoju: oblikovanje temeljnega nacionalnega dokumenta za varovanje KD pred različnimi nesrečami, usposabljanje strokovnjakov za izvedbo varstvenih standardov in ustanovitev mednarodne skupine strokovnjakov za nadzor. Zaključki se posredujejo pristojnim ustanovam.

Mednarodna konferenca ICOM - CIMAM, Ljubljana, 14. nov. 2011

V letu 2011 sta Slovenija in ICOM Slovenija gostila konferenco komiteja CIMAM, ob kateri se je v Ljubljani zbral vrhunski krog strokovnjakov (direktorjev in glavnih kustosov) najpomembnejših svetovnih umetnostnih muzejev. Gre za prvo veliko manifestacijo posvečeno zbirkam moderne in sodobne umetnosti v okviru ICOM-a v tem delu sveta - v Sloveniji in v sosednji Hrvaški (drugi del konference je potekal v organizaciji Muzeja za suvremeno umjetnost v Zagrebu). CIMAM konferenca je še posebej obeležila nov muzej sodobne umetnosti na Metelkovi v Ljubljani,

Omenjena konferenca je bila velika priložnost tudi za promocijo in popularizacijo slovenskega ICOM-a.

Strokovni forum predstavnikov nacionalnih komitejev ex YU ob 20. obletnici ICOM Slovenija, marec 2012

V znak obeležitve 20. let delovanja ICOM Slovenija, smo pripravili delovno srečanje s predstavniki nacionalnih komitejev ICOM na področju bivše Jugoslavije, na katerem smo predstavili dosedanje rezultate, dosežke, usmeritve in razvojno pot ter aktualno problematiko samostojnih delovanj, v skladu z ICOM-ovo temo 2012. Srečanje, ki je bilo organizirano kot forum z naslovom: »ICOM comittes ex YU in Changing World. New Challenges, new inspirations«, je potekalo v petek, 16. marca 2012 v Muzeju novejših zgodovine Celje,

udeleženci pa so se na povabilo ICOM Slovenija udeležili tudi mednarodne muzeološke delavnice Novi trendi v muzeologiji. Srečanja so se udeležili predstavniki ICOM Slovenija, ICOM Hrvaške, Makedonije in Srbije.

Člani ICOM Slovenija v mednarodnih odborih.

- CIMAM Zdenka Badovinac, predsednica
- CIMUST Irena Marušič, članica odbora
- ICR Metka Fujs, članica odbora
- ICR Irena Žmuc, članica odbora
- ICTOP Andreja Rihter, podpredsednica
- COMCOL Tanja Roženberger Šega, zakladnica

Poročilo - cilj:

- Učinkovit in viden nastop slovenske delegacije kot predstavnice države Slovenije na Kitajskem, na 22. generalni konferenci ICOM v Šanghaju
- Nominacija za volitve v Izvršni svet ICOM – večja vidnost in prepoznavnost Slovenije
- Nove pozicije v mednarodnih odborih ICOM - nova imenovanja v predsedstva e odbore mednarodnih komitejev (Zdenka Badovinac, Tanja Roženberger Šega).
- Krepitev in razvoj mednarodnih muzejskih odnosov in sodelovanja, vzpostavitev neposrednih med muzejskih stikov
- Informiranost na svetovni ravni, aktualnost obravnave vprašanj varstva kulturne dediščine
- Nova znanja, posedovanje v domače okolje.
- Prispevek k usposabljanju, izobraževanju komuniciranju na med. nivoju
- Pospeševanje prepoznavanja vrednot dediščine (v javnosti – mednarodni muzejski dan)
- Vzpostavitev procesa izobraževanja in priporočil za upravljanje dediščine v nujnih primerih (delavnice TIEM)
- Podpori pobud in ukrepov, da muzeji prispevajo k trajnostnemu razvoju z socialnega, ekološkega in drugih vidikov
- Promocija prevzema mednarodnih standardov in resolucij povezanih s preventivno zaščito predmetov kulturne dediščine s kulturno (konservatorska terminologija)
- Prispevek k usposabljanju in izobraževanju muzejskih kadrov
- Večja popularnost, in spoštovanje slovenskih muzejskih strokovnjakov v svetu in Slovenije na sploh
- Razvoj evropskih regionalnih projektov
- Promocija procesa komuniciranja, medkulturnega dialoga
- Skupne povezovalne prireditve med muzeji in program po projektih (Mednarodni dan muzejev & aktualne teme)
- Obeležitev 20-letnice ICOM Slovenija

Promocijske dejavnosti

Slovenski odbor ICOM redno promovira svojo dejavnost v javnosti na različne načine: komunicira z mediji, s člani ICOM-a, z odbori, s predstavniki različnih odborov na ICOM Pariz (odvisno od tematike), z muzeji doma in po svetu, ter drugimi ciljnim javnostmi. Občasno so vsem članom posredovana obvestila, angleška brošura ICOM News Slovenia pa je namenjena predvsem mednarodni muzejski javnosti.

Mednarodni muzejski dan 2010, 2011, 2012

Slovenski odbor ICOM je tudi v 2010, 2011, 2012 v sodelovanju s SMS organiziral praznovanje Mednarodnega muzejskega dne (muzeji ga po vsem svetu praznujejo 18. maja, vse od leta 1977). Več kot 50 slovenskih muzejev za ta praznik, 18. maja organizira dan

odprtih vrat z bogatim programom. Med njimi gre za kar nekaj dogodkov, ki so bili uglaseni na temo **Muzeji za socialno harmonijo** (2010) - na primer: javna razprava o vlogi muzejev v 21. stoletju v povezavi z lokalno skupnostjo; lončarski festival v SEM in razstava v Mestnem muzeju namenjena ranljivim skupinam, ljudem s posebnimi potrebam; temo 2011 **Muzeji in spomin** - muzeji shranjujejo spomin in ga v različnih oblikah in podobah posredujejo javnostim, zato tema sproža kritične razmisleke o minulem in prihodnjem muzejskem delu v strokovni in splošni javnosti ter kritično postavlja muzejsko delo na zemljevid svetovne družbe - tema 2012 **Muzeji v svetu globalnih sprememb**.

Slovenski ICOM je zbral, uredil in izdal na spletu celoten program vseh muzejev ter ga izdal in promoviral. Medijska promocija svetovnega dneva muzejev in teme je bila dobra in odmevna.

Promocijska brošura, bilten ICOM News Slovenia, 2010, 2011, 2012

V letu 2010, 2011 in 2012 je izšel informativni bilten, oz. brošura v angleščini t.i. ICOM Slovenia, ki vsebuje prispevke na glavne teme obravnave iz tekočega programa slov. odbora, promocijo izvedenih projektov, novice in najaktualnejše letne dosežke ali pridobitve slov. muzejev (razstave, stavbe), (format A 4, 10 str.). Brošura predstavlja koristno promocijsko sredstvo na srečanjih v tujini in pri nas in dokumentacijski arhivski vir.

Vzdrževanje angleških in slovenskih spletnih strani (tehnično in vsebinsko), komuniciranje in promocija, 2010, 2011, 2012

Slovenski odbor ICOM redno promovira svojo dejavnost v javnosti na različne načine: komunicira z mediji, s člani ICOM-a, z odbori, ICOM Pariz, muzeji doma in po svetu, ter drugimi ciljnim javnostmi prek Novic za slovenske člane in angleške brošure ICOM News Slovenia, s sporočili za javnost, članki, prispevki.

V letih 2010, 2011, 2012 so spletne strani tudi redno vzdrževane in dostopne. Predstavljajo pomembno sredstvo informiranja in promocije in so nepogrešljive za redno delovanje.

Redno poteka elektronska komunikacija s člani in muzeji. V letu 2012 smo pričeli s pripravami na prenovo spletnih strani. Pripravljen je vsebinski koncept, v redakciji so vsa besedila, pripravljena je nova oblikovna shema. Zagon nove spletne strani je načrtovan v začetku leta 2013.

Knjiga za vsakogar tudi v muzejih, 2010

V mesecu februarju 2010 je Slovenski ICOM v sodelovanju z MOL in na pobudo svoje članice *Jerneje Batič* izvedel promocijo Unescovega naziva Ljubljane za svetovno prestolnico knjige in se pridružil projektu *Knjiga za vsakogar* ter povabil slovenske muzeje, da pristopijo k temu projektu, da v času Ljubljane - Svetovne prestolnice knjige 2010 obogatijo s knjigami svoje muzejske trgovine oz. knjigarne. K akciji je pristopilo 25 slovenskih muzejev. Tudi v muzejih je akcija zelo uspela, saj so mnoge knjige bile hitro razprodane.

Letak s tremi dobrimi razlogi za včlanitev, 2012

Kot novost smo v letu 2012 prevedli in natisnili letak s tremi dobrimi razlogi za včlanitev v ICOM ter ga posredovali na muzejske naslove.

Datum: 29.1.2013

Predsednica
mag. Tanja Roženberger Šega